

Folkhälsomyndigheten

Remissyttrande

Mottagare

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
jessica.sjoberg@regeringskansliet.se

Handläggare

Enheten för produktkontroll
Valentina Valestany

Datum

2022-11-30

Vårt ärendenummer

03431-2022

Ert ärendenummer

FI2022/02533

Betänkandet Tullverkets rättsliga befogenheter i en ny tid (SOU 2022:48)

Sammanfattning

Folkhälsomyndigheten

- tillstyrker förslaget att en ny tullbefogenhetslag med tillhörande förordning ska införas,
- föreslår ändringar som rör 5 kap. 25 § *Förslag till tullbefogenhetslag (2023:000)*,
- avstyrker förslaget som rör ändring av 16 § lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

Folkhälsomyndigheten avstår i övrigt från att lämna synpunkter på förslagen till förändringar i övriga lagar, då det ligger utanför myndighetens ansvarsområde.

Folkhälsomyndighetens kommentarer

När en punktskattepliktig vara inte ska lämnas ut

I 5 kap. 25 § första stycket *Förslag till tullbefogenhetslag (2023:000)* anges att *Om omhändertagandet av en tobaksvara upphävs men den som gör anspråk på varan saknar rätt enligt 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter att föra in varan, ska Tullverket besluta att varan inte ska lämnas ut.*

Folkhälsomyndigheten vill uppmärksamma att 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter från och med den 1 augusti 2022 har en ny beteckning 5 kap. 19 §. Bestämmelsen handlar om rätten till införsel av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare för den som har fyllt 18 år. I 21 § lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter finns motsvarade

bestämmelse som gäller tobaksfria nikotinprodukter. Folkhälsomyndigheten föreslår att det i 5 kap. 25 § *Förslag till tullbefogenhetslag* också införs hänvisning till 21 § lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter.

I 5 kap. 25 § andra stycket anges att *Om omhändertagandet av en tobaksvara upphävs men det är sannolikt att varan är avsedd att bjudas ut till försäljning i Sverige och en sådan försäljning uppenbart skulle strida mot 3 kap. 1 § tredje stycket lagen om tobak och liknande produkter eller 2 kap. 19 § lagen (2022:155) om tobaksskatt, ska Tullverket besluta att varan inte ska lämnas ut.*

Folkhälsomyndigheten vill uppmärksamma att lagen om tobak och liknande produkter förutom krav på hälsovarning enligt 3 kap. 1 § tredje stycket även innehåller krav på märkning av tobaksvaror vad gäller spårbarhet och säkerhetsmärkning i enlighet med 3 kap. 7 §. Motsvarande märkeskrav på hälsovarning finns i 7 § lagen om tobaksfria nikotinprodukter.

Folkhälsomyndigheten anser inte att Tullverket ska lämna ut tobaksvaror som saknar spårbarhets- och säkerhetsmärkning eller tobaksfria nikotinprodukter som saknar hälsovarningar eftersom sådana produkter inte får tillhandahållas på den svenska marknaden.

Därmed bör det i 5 kap. 25 § andra stycket *Förslag till tullbefogenhetslag* läggas till hänvisning till 3 kap. 7 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter samt 7 § lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter.

Uppgifter som inte längre behövs – Uppgifter kopplade till internationella hot mot människors hälsa

De förslag som berör Folkhälsomyndigheten är, enligt betänkandet, inte avsedda att innebära någon förändring av regleringen i sak¹. Vidare anges att uppgiftsskyldigheten i 16 § första stycket lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa förväntas kunna uppfyllas genom de moderna kommunikationsmöjligheter som finns.² Av 16 § andra stycket samma lag framgår dock att det för den som tar emot information enligt första stycket följer en underrättelseskyldighet gentemot smittskyddsläkaren, Folkhälsomyndigheten och, i förekommande fall, försvarsinspektören för hälsa och miljö.

Folkhälsomyndigheten vill påpeka att enligt myndighetens uppfattning riskerar förslaget därmed att innebära en förändring i sak. Istället för som idag, då myndigheten får informationen från Tullverket för vidarebefordran till WHO i egenskap av nationell kontaktpunkt, skulle den föreslagna ändringen av första stycket utöka Folkhälsomyndighetens uppdrag med åtminstone en underrättelseskyldighet till berörda enligt ovan. Vilka, och hur stora, konsekvenser det skulle medföra att aktiveringskedjan förändras, praktiska likväl som

¹ SOU 2022:48 s. 1002

² A.a. s. 770

ekonomiska, finns inte utrett i betänkandet varför Folkhälsomyndigheten anser att frågan behöver utredas närmare innan en förändring av 16 § första stycket genomförs.

Vidare saknas det enligt utredaren sakligt skäl för varför informationen ska gå via Tullverket från befälhavaren på luftfartyget till Folkhälsomyndigheten och smittskyddsläkaren eftersom Tullverket inte alltid finns på plats dygnet runt på alla flygplatser som tar emot trafik från utlandet. Folkhälsomyndigheten har inga skäl att ifrågasätta att Tullverket inte alltid är på plats på de flygplatser som är ifråga, men myndigheten har svårt att förstå relevansen av detta resonemang då Folkhälsomyndigheten aldrig finns naturligt på plats på några flygplatser.

Slutligen saknar Folkhälsomyndigheten en redogörelse för om informationsskyldigheten för befälhavaren enligt 19 §, som till sin lydelse direkt återkopplar till 16 §, fortsatt ska fullgöras till Tullverket.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Karin Tegmark Wisell. I den slutliga handläggningen har tjänsteförrättande avdelningschefen Lisa Brouwers, chefsjuristen Bitte Bråstad, tillförordnade avdelningschefen Josefin Jonsson och tillförordnade enhetschefen Olga Caratier deltagit. Juristen Valentina Valestany har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Valentina Valestany